

# ТЕСТ. Родното и чуждото. Литература – 11 клас (Вариант 3)

26.11.2020, 21:58 ч.

Име ..... Фамилия .....

Клас ..... № .....

Вариант 3

## ТЕСТ

ЛИТЕРАТУРА – 11 клас

РОДНОТО И ЧУЖДОТО

1. Кой сюжетен момент изпълнява функцията на завръзка в „Железният светилник“?

- А) срещата на Стоян и Султана и последвалата сватба
- Б) сватбата на Лазар Глаушев и Ния
- В) бягството на Стоян Глаушев от родното село Гранче
- Г) посещението на рилския монах в Глаушевия дом

2. От коя творба е посоченият откъс?

- Не одобрявам! – извика тържествено Аочоолу. – Не одобрявам! Ако е работата да ударим келепир от вятъра, дето е появил, то най-добре ще бъде да отворим една фабрика за квас...
- Ударихме кьоравото! – изсмя се Данко Харсъзина. – Ти фурна ли искаш да отваряш?
- Не бе, брате – за руски квас ми е думата. То е едно таквоз... като туйнака, крушевица го кажи, боза го кажи...
- Хубава работа! Бозаджии ще ставаме сега – обижда се Харсъзина.

- А) „Балкански синдром“
- Б) „Бай Ганьо журналист“
- В) „Железният светилник“
- Г) „Бай Ганьо се върна от Европа“

3. Кое от посочените твърдения НЕ е вярно за междутекстовия диалог на „Железният светилник“ „Бай Ганьо журналист“ и „Балкански синдром“?

- А) Народностното самоопределяне е основен мотив в „Железният светилник“, но понятието „народ“ се опошлява в другите текстове чрез езика и поведението на героите.
- Б) Това са творби, които участват в един и същ диалог за родното и чуждото, но в различни културно-исторически ситуации.
- В) Темата за родното и чуждото е интерпретирана и в трите текста, като е съхранено и противопоставянето в опозицията.
- Г) Темата за града и селото липсва в „Бай Ганьо“, а в другите два текста е интерпретирана по съвсем различен начин.

4. В коя от посочените двойки творби се открива мотивът за самотата, уязвимостта и безсилието на почтените хора?

- А) „Бай Ганьо“ и „Железният светилник“
- Б) „Бай Ганьо“ и „Балкански синдром“
- В) „Балкански синдром“ и „Железният светилник“
- Г) в нито една от двойките

5. Кое от посочените твърдения за езика в трите творби НЕ е вярно?

- А) И в трите творби присъства прстонародната реч, но с различни функции.
- Б) В Бай-Ганьовата журналистика високопарните изрази се преплитат с разговорни.
- В) „Балкански синдром“ изобилства от езикови игри, които насочват към преобърнатите ценности.
- Г) В „Железният светилник“ стиловите сблъсъци между диалект и книжовен език са най-отчетливи.

6. Типични особености на кое от посочените литературни направления може да се открият във всички текстове?

- А) експресионизъм
- Б) постмодернизъм
- В) реализъм
- Г) символизъм

7. В кой от посочените текстове иронията НЕ присъства като водещ инструмент за изразяване на оценка?

- А) „Железният светилник“
- Б) „Бай Ганьо журналист“
- В) „Балкански синдром“
- Г) Иронията е водеща и в трите произведения.

8. Конфликтът между родовите норми и нравствените ценности на личността е представен в:

- А) „Балкански синдром“
- Б) „Дърво без корен“
- В) „Бай Ганьо журналист“
- Г) „Железният светилник“

9. За кой герой от „Железният светилник“ се говори в откъса от творбата?

Особен човек беше той – висок и мършав, с бяло, сухо лице и румени бузи, а още по-румени бяха устните му под дълги, провиснали мустаки; челото му беше изпъкнало, възлесто, а главата му отзад беше сплесната, очите му бяха много хубави, големи, тъмни, с дебели, чупнати в ъгъл черни вежди. Беше малко приведен напред, с много дълги, силни ръце, не можеше да се заседи спокойно на едно място и току моташе по всички посоки дългите си ръце.

- А) Аврам Немтур
- Б) Климент Бенков
- В) Рафе Клинче
- Г) Стоян Глаушев

10. Свържете името на героя с литературното произведение, от което е съответният герой.

- |                    |                          |
|--------------------|--------------------------|
| А) Йовчо           | 1) „Бай Ганьо“           |
| Б) Данко Харсъзина | 2) „Балкански синдром“   |
| В) поп Андрей      | 3) „Железният светилник“ |
| Г) Катерина        | 4) „Септември“           |

А) –                      Б) –                      В) –                      Г) –

Прочетете откъсите от творбите „Бай Ганьо“ и „Балкански синдром“ и изпълнете задачите от 11. до 14. включително.

„Бай Ганьо журналист“

– Гуньо бе, ти какво ще речеш? – обръща се приятелски бай Ганю. – Ний искаме да издаваме един вестник, а?

– Защо не, да издаваме. Къораво има ли? – пита Гуньо с подмигване и с бързо шаване на пръстите си.

– Ти си гледай кефа.

– Ама има ли?

– Има, има, гледай си кефа.

– Добре. Какъв вестник да издаваме за правителството ли, или опозиция? Казвай скоро, че ме чакат клиенти.

– Сега там е цаката – дали правителствен, дали опозиция? Не знам, дяволът да го земе, колко ще изтраят днешните.

– Казвай скоро, че ме чакат клиенти.

– Знаеш ли какво, Гуньо? – съображава бай Ганю, без да обръща внимание на думите на адвоката. – Аз мисля сега-засега да я караме с правителството...

– Тъй, тъй, най-добре правителството – бързат да заявят Гочоолу и Дочоолу.

Бай Ганю ги изглежда сърдито, задето му пресичат думата, и продължава:

– ...Па сетне, като подушим (1), че им се разклатят краката, да им ритнем едно текме и с новите пак на власт, а?

„Балкански синдром“

ПЕЧО (нахлува). Кара, ела си оправи хората, станахме за смях... Залитат, пият, пеят, като че ли са в хоремаг (2). Изпонаоблякоха се като за Заговезни... театърът е пълен с графове и графини... Абе що тръгнах аз с тези консуматори, с тези кокошкари и нафтаджии... То диво, диво, не можеш

да го измислиш по-диво!...

ЙОВЧО. Печо, недей така, рода сме!...

ПЕЧО. Кой бе? С тебе ли съм рода, консуматор с консуматорите!!! Перушинен цар!... Двайсет хиляди пилета гледа в двора си! Четири хиляди левчета на седмица само от яйца!...

БАЙ ЦОНЧО. Печо!...

ПЕЧО. И какво?... Как не купи една книга бе, как не помисли за нещо духовно... Събира, трупата му пълна, ама главата му празна!... Къде ще вървим ние с тези консуматори бе, бай Цончо?

БАЙ ЦОНЧО. Печо, спри се малко бе!...

ЙОВЧО. Този не е от нашия род! Този е сменен! В родилното е сменен!

ПЕЧО. Тъпкан е с пари!... А ние, духовните водачи на нацията, нямаме пукнат лев!... Къде отиваме бе, бай Цончо?

11. Запишете ТРИ общи мотива, които присъстват и в двата откъса.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

12. Със СВОИ ДУМИ посочете ДВА примера, които подкрепят твърдението, че естетическите решения в творбите се основават на комичното и сатиричното.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

13. С ЦИТАТИ от откъсите докажете чрез ТРИ примера със свободни или устойчиви словосъчетания, че за езика на творбите е характерна смесица от различни стилове.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

14. Какви са подчертаните изразни средства в откъсите?

А) .....

Б) .....

15. Напишете теза в 3 – 4 изречения на тема: Каква представа за изкуството (театъра) изгражда „Балкански синдром“

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**ОТГОВОРИ:**

1-А; 2-Б; 3-В; 4-Б; 5-Г; 6-В; 7-А; 8-Г;

9-В;

10. А - 2, Б - 1, В - 4, Г - 3;

11. Възможни отговори:

- Бездуховност
- Културата и изкуството се създават от байганьовци.
- Просташко поведение

- Грешни самооценки
- Интерес само към това, което носи келепир
- За изкуството няма нужда от особени умения.
- Безотговорно отношение към изкуството
- Материалното като висша ценност
- Липса на уважение към събеседника
- Търсене на лична изгода

12. Смешни са езикът на героите, тяхната самооценка, начинът, по който общуват с другите, жестовете им и величието, което си придават.

Сатиричното е в погледа на разказвача и на драматурга – към изкуството са посегнали хора без всякакви умения, смесват бита и творчеството, но по-страшното е, че нямат и никакъв морал.

13. Възможни отговори:

- Сега там е цаката – дали правителствен, дали опозиция?
- А ние, духовните водачи на нацията, нямаме пукнат лев!...
- разклатят краката
- перушинен цар
- пукнат лев
- гледай си кефа
- да им ритнем едно текме
- тъпкан е с пари
- кокошкари

14. А) метафора; Б) сравнение

15. Примерен отговор:

Комедията на Стратиев представя различни гледни точки за отношенията между театъра и живота – изкуството и животът, от една страна, се разминават. Който търси в реалността красотата и хуманността на литературата (големите страсти и силната любов), разбива живота си. От друга страна, в сюжета на „Балкански синдром“ се изказва и тезата, че само изкуството показва скритите лица, ценности, страсти на хората, които в ежедневието не забелязваме. Така се внушава разбирането, че изкуството не е и не бива да бъде елементарно отражение на живота.